

Рішення
спеціалізованої разової ради
про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована разова рада ПЗВО «Київський міжнародний університет» прийняла рішення про присудження *Дроботько Ірині Дмитрівні* наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта / Педагогіка на підставі прилюдного захисту дисертації *«Педагогічні умови підготовки практичних психологів до подолання тривожності в учнів закладів загальної середньої освіти»* за спеціальністю 015 Професійна освіта 15 травня 2024 року.

Дроботько Ірина Дмитрівна, 1982 року народження, громадянка України.

У 2017 році закінчила Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет» і здобула кваліфікацію: ступінь вищої освіти магістр, спеціальність Психологія, професійна кваліфікація психолог. 2018 року вступила до аспірантури Київського міжнародного університету для здобуття третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. З 2019 року і по теперішній час працює вчителем початкових класів у Слов'янській гімназії Дарницького району м. Києва.

Дисертацію виконано на кафедрі психології та педагогіки Навчально-наукового інституту лінгвістики та психології ПЗВО «Київський міжнародний університет».

Науковий керівник – Мартиненко Світлана Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної діяльності Київського міжнародного університету.

Результати дослідження викладено у 20 наукових працях (із них – 17 одноосібні), зокрема: 3 статті у наукових фахових виданнях України, 17 статей і тез у збірниках матеріалів міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Дроботько І. Д. Педагогічні умови підготовки практичних психологів в умовах євроінтеграції. *Педагогічний процес: теорія і практика*: науковий журнал. 2019. № 3 – 4 (66 – 67). С. 103 – 110

2. Дроботько І. Д. Особливості особистісної психокорекції практичних психологів у процесі підготовки до роботи з тривожними підлітками. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2022. № 3. С. 78 – 83

3. Дроботько І. Д., Мартиненко С. М. Діагностичні методики визначення готовності практичних психологів до психокорекційної роботи з подолання тривожності у підлітків. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2022. № 3. С. 108 – 112

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

4. Дроботько І. Д. Визначення сутності тривожності як особистісної та ситуативної характеристики особистості підлітка. *Science progress in European countries: new concepts and modern solutions*. Stuttgart, Germany, 2019. Pp.733 – 746

5. Дроботько І. Д. Особистісні та соціально-психологічні чинники прояву тривожності у підлітковому віці. *Perspectives of science and education. – Proceedings of the 10th International youth conference*. SLOVO/WORD. New York, USA, 2019. Pp. 187 – 196

6. Дроботько І. Д. Подолання тривожності у підлітковому віці: психолого-педагогічний аспект. *Європейський вибір України у контексті світових політичних рішень*: збірник матеріалів XXIV Міжнародної конференції науково-педагогічних працівників (м. Київ, 14 березня 2019 р.). Київ, Київський міжнародний університет, 2019. Вип. 27. Т. 1. С. 305 – 311

7. Дроботько І. Д. Професійна підготовка практичних психологів до подолання тривожності у підлітків як педагогічна проблема. *Україна, українська мова – світ XXI століття у діалозі культурно-мовних, морально-громадських цінностей особистості та педагогічних систем*: матеріали

дванадцятої Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 25 жовтня 2019 р.)

8. Дроботько І. Д. Педагогічні умови підготовки практичних психологів в умовах євроінтеграції. *Сучасні стратегії педагогічної освіти в контексті розбудови суспільства сталого розвитку та євроінтеграції*: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 14 – 15 листопада 2019 р.)

9. Дроботько І. Д. Особливості та специфіка подолання тривожності у підлітків. *Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу*: матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн конференції (м. Полтава, 25 – 26 березня 2020 р.). Полтава: Полтавський інститут економіки і права, 2020. С. 48 – 52

10. Дроботько І. Д. Подолання тривожності підлітків в умовах освітнього середовища закладів середньої освіти. *Сучасні стратегії розвитку університету в контексті євроінтеграції*: матеріали 25 Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 21 – 22 травня 2020 р.)

11. Дроботько І. Д. Підготовка практичних психологів до подолання тривожності у підлітків. *Освіта впродовж життя: педагогіка, андрагогіка, герогогіка*: матеріали тематичного засідання VI Морозівських читань (м. Київ, 19 – 20 листопада 2020 р.)

12. Дроботько І. Д. Психолого-педагогічний супровід навчально-пізнавальної діяльності учнів першого класу. *Компетентнісне спрямування дошкільної та початкової освіти в умовах Нової української школи*: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (м. Київ, 15 грудня 2020 р.). Київ, 2020. С. 49 – 52

13. Дроботько І. Д. Зміст і структура комунікативної компетентності вчителя початкової школи. Проблеми професійної підготовки в умовах євроінтеграції освітнього процесу: погляд науковців і практиків: матеріали XXVI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 25 – 26 березня 2021 р.). Київ, 2021. С. 75 – 82

14. Дроботько І. Д. Змістовно-технологічне забезпечення готовності практичних психологів до консультативної діяльності. *Проблеми професійної підготовки в умовах євроінтеграції освітнього процесу: погляд науковців і практиків*: матеріали XXVI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 25 – 26 березня 2021 р.)

15. Дроботько І. Д. Готовність практичного психолога до консультативно-профілактичної роботи з підлітками. *Розвиток студентської науки в умовах євроінтеграції: результати і перспективи*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених, аспірантів і студентів (м. Київ, 20 – 21 травня 2021 р.)

16. Дроботько І. Д. Застосування інноваційних освітніх технологій у підготовці практичних психологів. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 р.). Суми, 2021. С. 98 – 101

17. Дроботько І. Д. Система підготовки практичних психологів до подолання тривожності у підлітків. *Modern scientific developments in pedagogy and psychology*: тези міжнародної наукової конференції (м. Ченстохова (Польща), 3 – 4 листопада 2022 р.). Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2022. С. 149 – 153

18. Дроботько І. Д., Мартиненко С. М. Прояв тривожності як основного психічного стану дітей і підлітків у період війни в Україні. *Березневий науковий дискурс 2023 на тему: «Детермінанти посилення ролі освіти у повоєнному відновленні України»*: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції для освітян (м. Чернігів, 22 березня 2023 р.). Чернігів: ГО «Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій», 2023. С. 194 – 197

19. Дроботько І. Д. Готовність практичного психолога до подолання тривожності у підлітків в умовах військового стану. *Сучасні тенденції розвитку вищої освіти та академічного партнерства в умовах воєнного стану*: матеріали XXVIII міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 16 – 17 березня 2023 р.) Київ, 2023. Випуск 43, т.1. С. 38 – 39

20. Дроботько І. Д. Практичні засади вдосконалення підготовки психологів до подолання тривожності у підлітків. *Перспективи та інновації студентських наукових досліджень і освітніх систем в умовах воєнного стану: матеріали XXVIII міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів, молодих викладачів (м. Київ, 25 – 26 квітня 2023 р.)*

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої разової ради:

СПИЦЬКА Ліана Вікторівна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки ННІ лінгвістики та психології ПЗВО «Київський міжнародний університет».

Оцінка позитивна, без зауважень.

БОРЕЙЧУК Ірина Олегівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки ННІ лінгвістики та психології ПЗВО «Київський міжнародний університет». Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. Важливо було б доповнити перелік нормативних документів, проаналізованих здобувачем у першому розділі, професійним стандартом «Практичний психолог закладу освіти» від 02.12.2020, що виступає важливим інструментом для підготовки молодих фахівців, підвищення кваліфікації та професійного розвитку.

2. Доцільно було б спецкурс «Психокорекція тривожності у підлітків» доповнити темою «Профілактика тривожності психокорекційними засобами», адже здобувачкою розкрито сутність тривожності та її види, симптоматики та причини, індивідуальна групова психокорекція та робота з оточенням. Тому профілактика здається нам логічним доповненням запропонованої дисципліни, адже психологічна профілактика є першою з трудових функцій психолога закладу освіти, визначена Державним стандартом.

БРЮХОВЕЦЬКА Олександра Вікторівна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та особистісного розвитку Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. На нашу думку, в тексті дисертаційного дослідження необхідно було б

позбутися описовості, подати більше аналітико-синтетичної інформації, що помітно вплинуло на його обсяг (загальний обсяг – 342 с., основний – 216 с.).

2. Доцільно було б більше уваги звернути на розкриття та конкретизацію кожної із запропонованих педагогічних умов, а не подавати їх інтегровано.

3. Вважаємо, що необхідно було б більше уваги звернути на визначення авторкою готовності практичних психологів до подолання тривожності у підлітків не через певні рівні та компоненти, а саме через динаміку сформованості означеного утворення.

4. Доцільно було б перевірити ефективність засвоєння фахових знань і вмінь щодо оволодіння практичними психологами ефективними методами і техніками у процесі психокорекційної діяльності з тривожними підлітками.

МЕШКО Галина Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та менеджменту освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. Другий розділ дисертації присвячений визначенню й обґрунтуванню педагогічних умов підготовки практичних психологів до подолання тривожності у підлітків. Вважаємо, що потрібно було окремий параграф дисертації присвятити розкриттю сутності визначених педагогічних умов та окресленню шляхів реалізації кожної з них у практиці підготовки майбутніх психологів, а також краще представити це питання у висновках до другого розділу дисертації та загальних висновках дисертаційного дослідження.

2. Дещо незрозумілою є назва третього розділу дисертації «Експериментальна перевірка готовності практичних психологів до подолання тривожності у підлітків». Цей розділ дисертації вартувало б назвати «Експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов підготовки практичних психологів до подолання тривожності у підлітків». Адже саме експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов підготовки (а не експериментальна перевірка готовності) практичних психологів до подолання тривожності в учнів) задекларована у третьому і четвертому завданнях дисертаційного дослідження (с.22), новизні дослідження (с.24) і представлена у

четвертому пункті висновків дисертації (с.231).

3. Позитивно оцінюючи ґрунтовний і ретельно проведений аналіз проблеми підготовки психологів до подолання тривожності учнів закладів загальної середньої освіти, зауважимо, що дисертаційне дослідження збагатило б представлення зарубіжного досвіду підготовки психологів до означеного виду професійної діяльності.

4. У дисертації (пункт 3.3) подано методичні рекомендації щодо впровадження педагогічних умов підготовки практичних психологів до подолання тривожності в учнів закладів загальної середньої освіти. Вважаємо, що доцільно було б підготувати й опублікувати «Методичні рекомендації з питань підготовки майбутніх практичних психологів до корекційної роботи з подолання тривожності підлітків» або «Методичні рекомендації з питань вивчення запропонованого курсу «Психокорекція тривожності у підлітків»». Це додатково посилює практичну значущість результатів дисертаційного дослідження. Означене може слугувати орієнтиром подальших наукових пошуків дисертантки.

СЕРГЄЄНKOBA Оксана Павлівна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології особистості та соціальних практик факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. Більшість положень дисертаційного дослідження виважені і мають міцне методологічне і психолого-педагогічне підґрунтя, проте вважаємо дещо обмеженим в аналітичному описі презентацію особистісного профілю практичного психолога з визначенням провідних рис, характеристик, ресурсів, що забезпечують ефективну готовність до виконання професійної діяльності.

2. Професійна підготовка психологів досить широко представлена в теоріях, концепціях зарубіжних шкіл і науковців. За рекомендаціями, такий теоретико-методологічний аналіз слугував би підсиленню практичних позицій, що можуть бути ефективними у вітчизняній системі вищої освіти, підготовці практичних психологів, зокрема, для роботи з наслідками травматичних впливів

війни.

3. У підрозділі 2.2 дисертації досить ґрунтовно представлено експериментальне дослідження змісту готовності практичних психологів до роботи з тривожними підлітками за чіткими компонентами та використанням діагностичного інструментарію. Такі результати дають вагомі показники до організаційного супроводу педагогічних умов підготовки професіоналів психологічної практики. Зазначимо, що в завданнях не відображено такого виду роботи, що в певній мірі зміцнило б практико-орієнтовану значимість дослідження.

4. У висновку 3 (с.231) зазначено, що «педагогічні умови підготовки практичних психологів до подолання тривожності в учнів підліткового віку, охоплюють: формування у практичних психологів позитивного ставлення до психокорекційної роботи з подолання тривожності у підлітків». Проте, у діагностичній, формувальній або статистичній обробці результатів не відображено цієї кореляції на підтвердження.

5. Позитивної оцінки заслуговують додатки, які унаочнюють результати здійсненої дисертантом експериментальної та науково-методичної роботи, але вважаємо, що робота значно виграла б, якби авторка подала більше матеріалу, що використовувався в дослідженні як інструментарій педагогічних умов підготовки практичних психологів.

Результати відкритого голосування:

«За»	– 5 членів ради
«Проти»	– немає
недійсних бюлетенів	– немає

СПЕЦІАЛІЗОВАНА РАЗОВА РАДА

ПЗВО «КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ» УХВАЛИЛА:

1. Дисертація Дроботько Ірини Дмитрівни на тему «Педагогічні умови підготовки практичних психологів до подолання тривожності в учнів закладів загальної середньої освіти», подана на здобуття ступеня доктора філософії 01

Освіта / Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта, є завершеним самостійним науковим дослідженням, що містить науково обгрунтовані результати, актуальність, наукову новизну, теоретичне і практичне значення і відповідає пунктам 6 – 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261.

2. Присудити Дроботько Ірині Дмитрівні ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта.

3. Рішення разової спеціалізованої вченої ради затвердити і передати до Наукового відділу Університету.

4. Науковому відділу підготувати Наказ про видачу Дроботько Ірині Дмитрівні диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка.

На підставі результатів відкритого голосування та прийнятого рішення спеціалізована вчена рада ПЗВО «Київський міжнародний університет» присуджує Дроботько Ірині Дмитрівні ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта.

**Голова спеціалізованої
разової ради
доктор психологічних наук, професор**

Ліана СПИЦЬКА
Ліана СПИЦЬКА